

Elintarviketeollisuuden suhdanteet eivät ole keväästä paljon muuttuneet. Synkät näkymät ovat hälventyneet, mutta suhdannetilanne on edelleen vaikea. Kasvu on kotimaisen kysynnän varassa. Sitä vahvistaa investointien elpyminen ja yksityisen kulutuksen hienoinen kasvu.

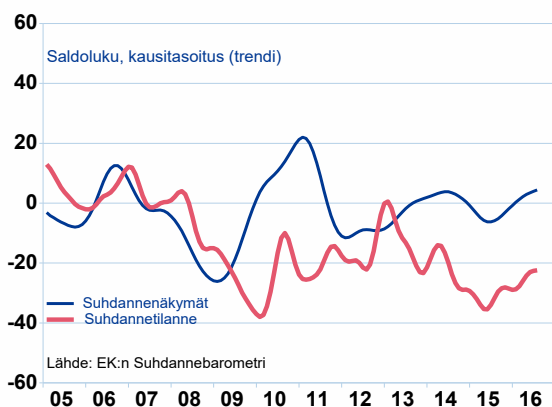
Elintarvikkeiden vienti on pysynyt alentuneella tasollaan, eikä noususta ole merkkejä. Näin on myös koko valtakunnan viennissä. Tuottajahinnat alenevat edelleen ja tiukka kilpailutilanne jatkuu.

SYKSYKSI ODOTETAAN KASVUA

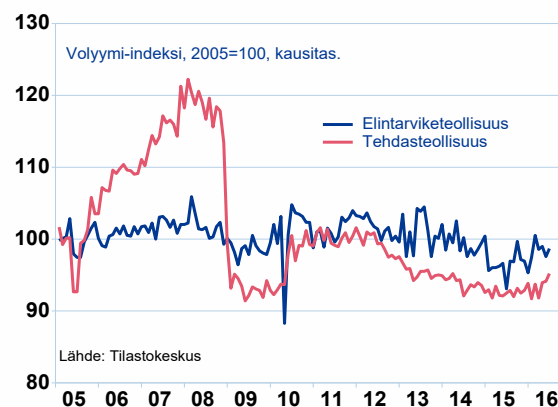
Elintarviketeollisuuden yleiset suhdannenäkymät eivät ole keväästä parantuneet, mutta lähikuukausina tuotannon odotetaan kuitenkin kasvavan. Kokonaistilanne ei välttämättä paljon parane, sillä viennin odotetaan vähentyvän. Kapasiteetin vajaakäyttöä on alle kolmanneksella vastaajista, mikä on hiukan vähemmän kuin keväällä. Henkilöstömäärien odotetaan pysyvän ennallaan. Tilauskanta on normaalia heikompi, mutta se on kesän aikana hiukan parantunut.

Elintarviketeollisuuden liikevaihto on vähentynyt. Laskua on niin kotimaahan kuin vientiin suuntautuvassa liikevaihdossa. Tuotannon volyymilla näyttäisi olevan nouseva kehityssuunta vaikka kevään havainnot jäivät talvikuukausia heikommiksi. Lihanjalostuksessa kehitys on jäänyt heikoksi, mutta kasvi- ja eläinrasvojen jalostuksessa on kasvua. Myös pienemmät elintarvikealat ovat lisänneet valmistustaan, kalanjalostusta lukuun ottamatta.

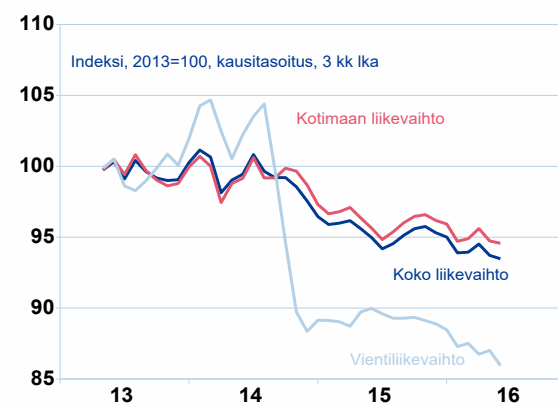
Elintarviketeollisuuden suhdanteet

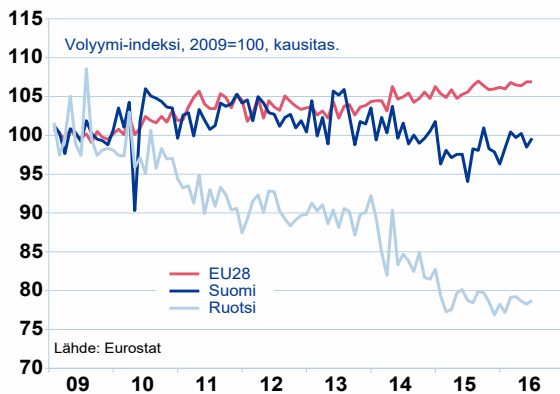
Elintarvike- ja tehdasteollisuuden tuotanto

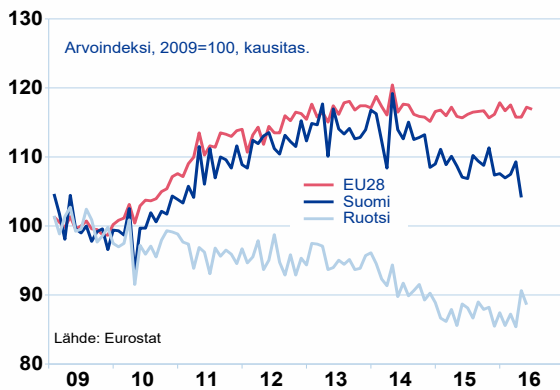
Elintarviketeollisuuden liikevaihdon kehitys

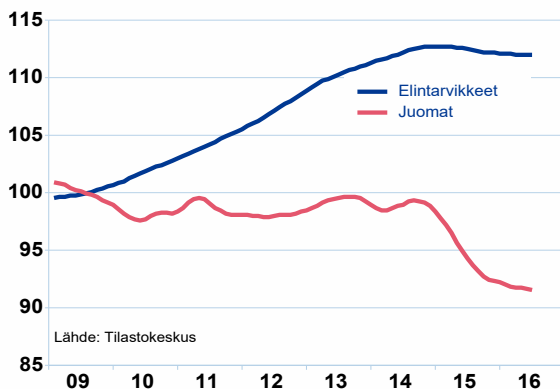
EU:n elintarviketeollisuustuotanto

EU:n elintarviketeollisuuden liikevaihto

Elintarviketeollisuuden palkkasummat

SUOMI KUROO EU-MAITA KIINNI TUOTANNOSSA

EU:n elintarviketuotannon volyymi on hiukan kasvanut, mutta Suomen tuotanto näyttää edelleen kaventavan viime vuosina syntynyttä kaulaa. Ruotsin tuotantoluvuissa kasvua ei näy, ja ero Suomen ja EU:n tasoon on lähes yhtä suuri kuin ennenkin.

Suomi ja Ruotsi jäivät EU:n vauhdista myös koko teollisuuden tasolla, mutta Ruotsin tilanne alkoi tasoittua vuodesta 2014 lähtien ja kevätkuukausina kehitys on ollut parempaa.

LIKEVAIHDON KEHITYS SUOMESSA HUONO

Suomen erkaantuminen EU:n liikevaihtokehityksestä alkoi Venäjän viennin romahduksesta vuoden 2014 elokuussa, ja ero on nyt kasvanut entisestään. Ruotsin elintarviketeollisuuden liikevaihto on vähentynyt tuntuvasti.

JUOMATEOLLISUUDELLA VAIKEA VUOSIKYMMEN

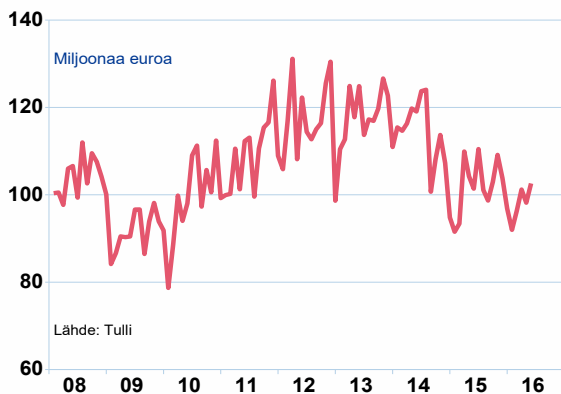
Koko talouden palkkasumma on työttömyydestä huolimatta edelleen hienoisessa kasvussa ja teollisuudessakin se on pysynyt lähes ennallaan. Elintarviketeollisuudessa palkkasumman ja työllisyyden kehitys on ollut heikkoon talouskehitykseen nähden kohtalaista.

Pidemmällä aikavälillä teollisuuden työllisyys on vähentynyt dramaattisesti. Vuoden 1975 työllisyydestä on elintarviketeollisuudesta jäljellä noin 59 %, juomateollisuudessa 56 % ja koko teollisuudessa 61 %.

Juomateollisuudessa on erityisesti finanssikriisin jälkeinen aika jäänyt heikoksi. Juomateollisuuden työllisyys oli vähentynyt vuodesta 2009 lähes viidenneksen, kun samana aikana elintarvikkeiden valmistuksessa työllisyys on lisääntynyt noin 6 %. Palkkasummat ovat kehittyneet vastaavalla tavalla. Juomateollisuus työllistää 3 300 henkilöä ja alan osuus koko elintarviketeollisuuden työllisistä oli 10 % vuonna 2015.

Sekä alkoholi- että virvoitusjuomaverot ovat selvästi vaikuttaneet negatiivisesti juoma-alan työllisyyteen ja palkkasumman kehitykseen.

Elintarvikkeiden ja juomien vienti

ELINTARVIKEVIENNI EI OLE ELPYNYT

Elintarvikevienti takeltelee edelleen Venäjän tuontikiellosta johtuen. Maitotuotteiden vienti lisääntyi vuoden 2015 keväällä, mutta se palasi pian alhaisempiin lukemiin. Sillä on silti kolmanneksen osuus elintarvikealan viennistä.

Lihajalosteiden, öljyjen ja rasvojen, jäätelön ja myllytuotteiden vienti lisääntyy, mutta ne eivät yhdessäkään riitä korvaamaan maitotaloustuotteiden ja juustojen viennin romahdusta. Ison muiden elintarvikkeiden ryhmänkin vienti on hiipunut. Myös alkoholijuomien viennin kasvu on taittunut.

Ruotsin-vienti on noin neljännes elintarviketeollisuuden viennistä. Seuraavaksi tärkeimmät maat ovat Venäjä ja Viro noin 8 %:n osuuksillaan. Ruotsin-viennin kasvukaan ei ole jatkunut. Maitotaloustuotteet ja juustot muodostavat yli kolmanneksen elintarvikkeiden viennistä maahan.

Ruotsin oma vienti on vetänyt paremmin kuin Suomen vienti. Heilläkin erityisesti maitotuotteiden vienti on taantunut, mutta tärkeiden kalajalosteiden sekä juomien vienti on kasvanut. Muillakin tuoteryhmillä kehitys on ollut kohtalaista.

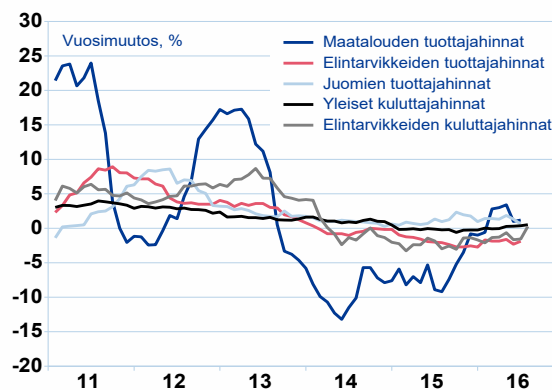
TUOTTAJAHINNAT VÄHITELLEN NOUSUUN

Kuluttajahinnat ovat hienoisesti kohonneet, mutta tuottajahintojen kehitys on jäänyt heikoksi. Maatalouden ja juomien välillä nopeutunut tuottajahintojen nousu on jälleen lähes nollassa. Nousua voi kuitenkin olla odotettavissa, sillä itse indeksit eivät ole keskimäärin enää laskussa. Myös kansainväliset elintarvikkeiden raaka-ainehintaindeksit nousivat, ja vuosimuutokset ovat reilustikin jo plussan puolella.

Lisätiedot:

Johtaja Heli Tammivuori
heli.tammivuori@etl.fi
Puhelin 040 557 5667

Elintarviketeollisuuden tuottajahintojen kehitys

EU:N SUHDANNEKYSELYSSÄ TASAISTA

EU:n elintarviketeollisuuden luottamusindikaattori on edelleen nolaviivan tuntumassa, mikä on kuitenkin lähellä keskimääräistä tilannetta. Tilauskannat ovat miinuksella, mutta tämäkin taso on historiaan nähden kuitenkin melko korkea. Tuotanto-odotukset ovat myös aiempaa myönteisemmät.

TIETOA ALASTA

Elintarviketeollisuus on Suomen suurin kulutustavaroiden valmistaja ja neljänneksi suurin teollisuudenala. Alan liikevaihto on **11,2 mrd. euroa**.

Elintarviketeollisuus on merkittävä työllistäjä. Alan palveluksessa on **38 000 henkeä** yhteensä noin 1 700 toimipaikassa. Yrityksistä 65 % työllistää korkeintaan viisi henkeä.

Elintarviketeollisuus nojaa kotimaisuuteen. Valmistettujen elintarvikkeiden kotimaisuusaste on keskimäärin **82 %**.

Elintarviketeollisuus on merkittävä viejä. Vuonna 2015 ruokia ja juomia vietiin **1,5 mrd. eurolla** ja tuotiin 4,5 mrd. eurolla.

Ruuan osuus kulutusmenoista on **12 %**, mikä on hieman alle EU:n keskiarvon.

Elintarviketeollisuusliitto ry

Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871
etl@etl.fi • www.etl.fi • Twitter: @ETL_fi